KURJER ZAGŁĘBIA

Dziennik bezpartyjny polityczno-społeczno-literacki. Wychodzi codziennie w godzinach rannych z wyjątkiem dni poświątecznych.

PRZEDPŁATA „Kurjer Zagłębia“ kosztuje w Sosnowcu z odnoszeniem rocznie mk. 2400, półrocznie 1200 kwartalnie mk. 600, — miesięcznie mk 200. pocztą mk. 250. — Za terminowy druk ogłoszeń, komunikatów i ofiar administracja nie odpowiada.

OGŁOSZENIA. Za wiersz nonparelowy na 1 stronie Mk 60, na 3 str. Mk. 50, na 4 str. Mk 35. Nadesłane wiersz garmontowy Mk. 75. Drobne za wyraz Mk. 10, najmniej Mk. 100. Dla zagran. 100% drożej. Każda podwyżka obowiązuje wszystkie już przyjęte ogłoszenia od dnia zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia.

Adres Redakcji i Administracji: SOSNOWIEC, ulica Dęblińska Nr 1

Adres dla depesz: „KURJER“ — SOSNOWIEC

Administracja otwarta od 9 rano bez przerwy do g. 7 wiecz. W niedzielę i święta od 8 do 10 r.

W sprawach redakcyjnych redaktor przyjmuje interesantów tylko od 12 w poł. do 2 po poł.

PRENUMERATĘ I OGŁOSZENIA przyjmują Kantory własne oraz Księgarnie w Zagłębiu Tow. Akc. „Reklama Polska“ w Warszawie i wszystkie Biura ogłoszeń w kraju i zagranicą.

Cena pojedyńczego egzemplarza **mk. 15.** (Na G. Śląsku **30 fen.**) SOSNOWIEC sobota dnia 5 listopada 1921 roku Nr. 249 Rok XV

Kurs marki i drożyzna.

Profesor Ekonomji Politycznej Wileńskiego Uniwersytetu im. Stefana Batorego, Władysław Zawadzki udzieli współpracownikowi B. P. E. E. następujących informacji:

— Jakie są zdaniem p. profesora przyczyny zwyżki marki polskiej?

— Jedną z najważniejszych przyczyn obecnej zwyżki jest to, że marka polska spadła za nisko w stosunku do emisji. Zwiększenie emisji marki odbywało się stale i w szybkiem tempie, wskutek czego zniżka kursu była zjawiskiem zupełnie naturalnym. Ponieważ jednak proces zniżkowy trwał stale, zrodziła się nieufność do samej takiej waluty. Każdy kupiec i przemysłowiec, wiedząc, że wartość posiadanych przez niego marek polskich zmniejszy się po paru miesiącach, starał się jaknajprędzej tych marek się pozbyć i ulokować swe zasoby w bardziej realnych walutach obcych. Eksporterzy lokowali otrzymane ze sprzedaży towarów pieniądze w walucie zagranicznej w bankach cudzoziemskich, zamiast zmieniać je na marki. Taka ucieczka od marki polskiej zmniejszyła zapotrzebowanie na te marki i przez to pociągnęła za sobą jeszcze większą zniżkę jej kursu. W rezultacie marka spadła niżej tego poziomu, na którym powinnaby stać, gdyby na jej kurs wpływała wyłącznie wysokość emisji.

— Wszelkie wypłaty wewnętrzne były dokonywane za marki polskie, uzyskane od instytucji kredytowych pod zastaw posiadanych walut cudzoziemskich. Operacje takie nie mogły być wszakże prze prowadzane bez końca Nastała wreszcie chwila, kiedy kredyt już się wyczerpał i kiedy koniecznem się stało wyzbywanie akcji i walut, w celu uzyskania marek polskich.

— Ucieczka przed marką polską doszła do absurdu i doprowadziła do takiego stanu, że ludzie obracający gotówką zaczęli odczuwać brak polskich znaków pieniężnych. Powstało zapotrzebowanie, które musiało za sobą pociągnąć zwyżkę marki polskiej Spekulanci, chcąc utrzymać skupione przez nich waluty zagraniczne na możliwie najwyższym poziomie przez dłuższy czas powstrzymali się z rzuceniem ich na rynek. Dopiero silniejszy bodziec zzewnątrz zdołał zmusić ich do wyzbywania się posiadanych walut, co również przyczyniło się do zwyżki marki polskiej. Bodźcem tym była mowa ministra skarbu Michalskiego, zapowiadająca poważne reformy w dziedzinie skarbowości.

— Nie było to przyczyną istotną, gdyż taką byłby większy pobyt na markę polską pod wpływem wymienionych wyżej przyczyn, oraz wskutek rozwoju handlu i przemysłu. Mowa ministra Michalskiego ma jednak duże znaczenie gdyż była ona bodźcem zewnętrznym, który zapoczątkował zwrot ku lepszemu.

— Czem się tłómaczy fakt, że na giełdach zagranicznych marka polska stoi wyżej, niż na giełdach polskich.

— Jest to wyłącznie skutek spekulacji giełdowej. Ilość walut obcych na rynku polskim jest bardzo nieznaczna i znajduje się w posiadaniu nielicznej stosunkowo grupy ludzi. Wskutek tego, osoby, potrzebujące walut obcych nie dla spekulacji, a dla istotnych potrzeb są w zależności od spekulantów, którzy każą sobie płacić za te waluty drożej, niżby to było możliwem w warunkach normalnych.

— Czy obecna zwyżka marki polskiej jest zjawiskiem stałem?

— O ile zamierzenia ministra Michalskiego będą wprowadzone w życie, marka musi osiągnąć pewien stały poziom. Nie zaszkodzą temu nawet nowe umiarkowane emisje znaków pieniężnych. Zwiększenie ilości pieniędzy nie obniży ich kursu, o ile bę

dzie odpowiadało istotnemu zapotrzebowaniu.

— Czem się tłomaczą wahania kursu marki polskiej, które miały miejsce w ostatnich dniach?

— Jest to zjawisko normalne. Wahania takie zachodzą zawsze, kiedy ceny przystosowują się do przeciętnej, odpowiadającej równowadze. Wahania te będą trwały do czasu, aż nastąpi równowaga kursu marki.

— Jaki wpływ będzie miała zwyżka kursu marki na drożyznę?

— Ceny towarów przywożonych i wywożonych zagranicę spadną bardzo szybko. Przywożonych dlatego, że będą one kupowane za tańszą walutę cudzoziemską, wywożonych zaś dlatego, że z chwilą spadku walut obcych szmugiel i wywóz legalny zmiejszy się, pozostanie zatem w kraju większa ilość towarów, skutkiem czego ceny będą musiały spaść. Zniżka ceny zboża już nastąpiła.

— Są jednak kategorje produktów, których ceny pozostaną narazie na dotychczasowym poziomie, a może nawet przez pewien czas jeszcze będą wzrastały. Jednakże w końcu, w związku z obniżeniem się ceny na inne produkty i te będą musiały ulec powszechnej zniżce.

— Z chwilą, gdy marka stanie na pewnym stałym poziomie, który musi być nieco niższy lub wyższy od obecnego, paskarstwo stanie się niemożliwym. Koniecznym warunkiem paskarstwa jest bowiem niemożliwość kalkulacji. Spożywca nie może się zorjentować w sytuacji, ceny skaczą z dnia na dzień. Każdy więc spieszy z kupnem za wszelką cenę w obawie że nazajutrz ceny będą już wyższe. W tych warunkach pośrednik może ciągnąć przesadne zarobki, gdyż staje się on panem sytuacji. Nie chodzi mu o szybką sprzedaż, przeciwnie korzystniejszem dla niego jest posiadanie realnej wartości, niż pieniądze, którego wartość stale spada. Z chwilą ustalenia się kursu stosunki się zmienią. Pośrednikom będzie zależało na dokonaniu jaknajwiększej ilości obrotów. Przechowanie towarów bez ruchu przestanie być korzystnem. Z drugiej strony kupującemu nie będzie zależało na wyzbyciu się marek i zakupieniu towarów. Wskutek tego, zamiast dotychczasowej konkurencji spożywców, powstanie konkurencja pomiędzy pośrednikami. Konkurencja ta doprowadzić musi do obniżenia zarobków handlowych i zniżki cen.

Z Górnego Śląska.

Niedaleki dzień, kiedy z utęsknieniem od wieków oczekiwana wkroczy na ziemię śląską Macierz Polska, aby przyciągnąć do rodzicielskiego łona znękane uciskiem, zbiedzone, skromne, nad podziw dzielne i wierne, z dzieci Jej — najstarsze.

Fakt zajęcia przyznanego Polsce terytorjum na Górnym Śląsku przez władze i wojska Rzeczpospoltej, forma tego zajęcia i wrażenie, jakie ono sprawi na mieszkańcach, będą miały głęboko sięgający wpływ na ukształtowanie nie tylko wewnętrznych stosunków na G. Śląsku po jednej i drugiej stronie kordonu, lecz wytworzy zarazem podstawę do potwierdzenia lub do zmiany międzynarodowej, suggerowanej przez niemców, opinji o „polskiej gospodarce".

Ci, którzy wkroczą na G. Śląsk w imieniu najjaśniejszej Rzeczypospolitej, powinni uczynić to z okazałością, jakiej wymaga jej dostojność, zaś od pierwszej chwili urzędowania muszą starać się wpoić w ludność przeświadczenie, że niesie Ona dla wszystkich obywateli równe prawa i zapewnia jednaki wymiar sprawiedliwości. Rzeczplita zapewniając Śląskowi panowanie obojga, winna przy pierwszem zaraz zetknięciu okazać, że ma po temu wolę i dostateczną siłę do jej przeprowadzenia.

Górnoślązak ma do szczytu posunięte poczucie poszanowania praw i zamiłowania porządku, to też ścisłe stosowanie wymiaru prawa do wszystkich obywateli, bez różnicy przekonań, nietylko zespoli z Rzeczpospolitą Polaków górnośląskich, przyciągnie chwiejnych i zjedna lub zlojalizuje Niemców, ale dostarczy nieodpartego argumentu w walce z Niemcami tym nieszczęśliwym braciom naszym, których 700,000 pozostało po tamtej stronie kordonu.

Oddziały wojsk naszych którym przypadnie zaszczyt objęcia posterunków na Śląsku, winny pamiętać że znajdą tam surowych krytyków swojej postawy, nietylko wśród tamtejszych Niemców, ale i wśród Polaków. Bitna, ćwiczona i głęboko religijna ludność górnośląska wraz pozna, rozróżni i osądzi, co jest służbowe, a co swawolne w postępowaniu żołnierza. To też dowódcy baczyć muszą pilnie, aby żołnierz nasz nietylko zaimponował ludności sprawnością na służbie, ale żeby po za nią co może ważniejsze, był zupełnie poprawny w stosunku do mieszkańców, nie obrażał miejscowych zwyczajów, nie wydrwiwał z obca brzmiącej mowy, nie śpiewał publicznie sprośnych piosenek.

Żołnierz polski zazwyczaj jest niefrasobliwy, ale tutaj musi sobie uświadomić, że lud, który w ciagu 2 lat trzykrotnie chwytał za oręż, aby bronić idei połączenia Śląska z Polską, nie powinien się rumienić wobec Niemców z powodu zachowania się żołnierza polskiego.

TELEGRAMY.

Podniesienie taryfy celnej.

WARSZAWA. W najbliższym czasie ogłoszone będzie rozporządzenie ministra skarbu o podniesieniu cła. Mnożnik nowej taryfy celnej ma być dwojaki i zależnie od produktów ma wynosić 400 lub 800 mk.

O koalicję bolszewików z socjalistami.

PARYŻ „Central News" donosi z Helsingforsu, jakoby bliskim było rozszerzenie podstaw politycznych rządu sowietów. Rząd koalicyjny objąłby przedstawicieli socjalistów i mienszewików. Prezydentem ministrów zostałby Lenin, ministrem spraw zagranicznych Krasin. Na tajnej konferencji w Moskwie mienszewicy oraz Bund przyjęli rzekomo rezolucję w sprawie rządu koalicyjnego z bolszewikami.

Nowa partja antysemicka w Niemczech

BERLIN (wł.) Pod nazwą „Niemiecka Partja Socjalna" utworzono w Niemczech nową partję antysemicką. Na pierwszem publicznem zebraniu, wódz nowej partji, p. Kuntze, domagał się wysiedlenia żydów, przebywających w Niemczech od roku 1919, ograniczenia liczby żydów w uniwersytetach, urzędach publicznych itd. Mówca skarżył się, że żydzi ze Wschodniej Europy zajmują wszystkie lokale i podnoszą ceny na produkty żywnościowe. Charakterystycznem jest, iż nowa partja uważa nawet excesarza za „zażydzonego", utrzymując, że wojna wywołana była przez żydowskich przyjaciół cesarza.

Rocznica rewolucji w Niemczech.

BERLIN (E.T.E.) Obie partje socjalistyczne, oraz komisja związków zawodowych uchwaliły w dniu 9 listopada, jako w rocznicę rewolucji, dać wyraz swej woli dalszego kontynuowania akcji rewolucjonistycznej. W tym celu projektowana jest olbrzymia demonstrancja. Wszystkie zakłady przemysłowe mają o godz. 2 po połud. być zamknięte, a robotnicy udać się na wyznaczone miejsce demonstracji.

Chwilowe ustąpienie gen. Zeligowskiego.

WARSZAWA. (wł.) W kołach politycznych mówią o możliwości, że rząd polski będzie musiał poprosić gen. Żeligowskiego aby ustąpił z zajmowanego stanowiska na czas przeprowadzić się mających wyborów do przedstawicielstwa Litwy Srodkowej. Celem tego kroku byłoby danie Europie gwarancji, że wybory odbędą się bez nacisku. Wobec znanej lojalności gen. Zeligowskiego można oczekiwać, że życzeniu rządu polskiego uczyni zadość. Rząd nasz życzenia tego jednakże nie wyrazi bez uprzedniego zapewnienia, że mocarstwa po ustąpieniu gen Zeligowskiego, uznają polityczne konsekwencje wyborów.

HALINA MARJA DĄBROWOLSKA

Niewolnik.

Wśród wiecznych złudzeń, które nas otaczają jedyna rzecz jest pewna — cierpienie.

Anatol France.

Złote słońce rozlało się po emalji nieba turkusowej i leniwie zastygło białym upałem. Drzewa sztywne, laury i mirty o powierzchni liści połyskującej tłusto stały w słońcu martwe. Zdala srebrzył się gaj oliwkowy, który na końcu horyzontu był jakby mgły nocnej etapem ostatnim. Nigdzie chmurki, nigdzie wiatru. Cisza i majestat znużonej pięknością swą Italji.

Tu, objaśnił nas monotonnym głosem przewodnik, pochowana została najświetniejsza kurtyzana Rzymu, Imperja, długoletnia kochanka bankiera Chigi na grobowcu jej wyryto napis: „Imperja cortisana Romana quae digna tanto nomine rarae inter homines formae specimen dedit. Vicit a XXVI Obiit MCXI die XV August," napis, który później po osiedleniu się zakonu Jezuitów zatarto, a w urągającym cnocie grobowcu grzesznicy pochowano zakonnego braciszka.

Tam dalej, wskazywał nam przewodnik drogę, obejrzeć należy posąg Najświętszej Marji... — ale, że właśnie był czas południa i my znużeni, odprawiliśmy przeto przewodnika i pozostali na wzgórzu cudnym — sami.

Kiedyś grzebiąc w archiwach, znalazłem szczegół pewien, związany z życiem Imperji (zwrócił się do mnie poeta) który był dla mnie dowodem, jak zawsze przez szczęście wybranych patrzymy na losy masy, i wydaje mi się, że inaczej wyglądałby mit odrodzenia, gdyby pisząc o Rafaelach, Borgiach i Medyceuszach pamiętano o niewolnikach tamtej epoki.

Słuchałam.

Siedliśmy opodal, a poeta mówił.

— Imperja była kochanką kardynałów, poetów, chlubą papieskich uczt, a gościem sypialń ukoronowanych. Od jej skinienia palca, gdy była nałożnicą Chigi, zależała ruina finansowa Rzymu, lub bankructwo banków papieskich, jej uśmiech od śmierci wybawiał dłużników. — to już nie Salome czy Kleopatra wsparta na mieczu, a jakby naszych smutnych czasów obraz, potęga ugruntowana na władzy pieniądza.

— Czy to ją malował Rafael jako Safonę we fresku Sanzach w Watykanie, niewinną z lutnią w dłoniach, a muszlami warkoczy na uszach?.

— Tak one, pani prześlicznych ust i ramion, która klejnotami wyjętemi z tjar zdobiła sobie stopy przed swym tańcem miłości, czarodziejka, która jak Szecherezada bajkę co noc nową umiała wynaleźć pokusę dla zatrzymania kochanków, pierwsza w kunszcie lutni. Lubiła odpoczywać po ucztach w swej sypialni, wybitej tkaniną złotą, haftowaną w dewizy...

— A czy nie było tam dewizy pauz, owej melodji milczenia ukochanej przez Izabelę d' Este?

— Nie pamiętam. Otóż kiedyś u niej, po sutej zastawie, wyszedł z jadalni gość, magnat ucztą i trunkiem rozgrzany. Chciał w salonie pustym odpocząć. Opity czkał. Zamierzał splunąć. Rozejrzał się po sprzętach, wazach, skrzyniach cudownych przez mistrzów zdobionych, po poduszkach z puchów matuańskich, po aksamitach mebli, zastawach, które był potem Chigi w dzień swych zaślubin rzucał do Tybru, — po misach z górskiego kryształu; a wszystko wydało mu się nadto cenne, ażeby zgagą swoją splamić. Już zamierzał użyć własnego kulaka, różaną wodą, według ówczesnego zwyczaju po jedzeniu obmytego, gdy wtem spostrzegł bladą twarz słowianina-niewolnika, który na kształt posągu u drzwi straż pełnił.

„Otwórz gębę, krzyknął rad, że wreszcie znalazł rzecz tak lichą, której nie ubliży jego ślina i otwarte usta niewolnika — plunął, dając ulgę duszy chwie —

Poeta skończył. Szliśmy dalej. Dostałam róże białe i róże czerwone, naręcze całe, niosłam je ostrożnie przed sobą oparte na ramionach. Oczom naszym ukazała się przecudna panorama miasta w słońcu.

Obłok białych gołębi wzleciał ku górze, na wieżach połyskiwały stokrotnym światłem krzyże — jak gwiazdy nadziei; — dołem szedł biały strojny tłum wywczasów letnich — Mówiono mi cicho o miłości — Nie mogłam się uśmiechnąć. Wydało mi się, że piękno tej chwili jest winą wobec cierpienia niemych niewolników —

Odchodziłam wolno sama — a róże po kolei, umierały na skwarze.

Nadużycia przy repatrjacji.

MOSKWA (ETE.) — W Zwiachlu stwierdzono masowe nadużycia, popełnione przez tamtejsze repatrjacyjne władze sowieckie wobec repatryjantów, polegające na tem, iż chłopów rosyjskich i wogóle ludzi nie posiadających zupełnie pieniędzy, wysyła się do Polski bęz przeszkód. Natomiast inteligencję i zamożniejszych przytrzymuje się tak długo, dopóki nie opłacą się. Jeżeli wymagania co do okupów nie odnoszą skutku, repatrjantów zamyka się.

Propaganda habsurska.

PRAGA „Czeskie Słowo" donosi, że partje demokratyczne na najbliższem posiedzeniu sejmu przedłożą projekt ustawy wedle której propaganda na rzecz Habsburgów ma być karana więzieniem od roku do 5 lat.

„Konsul galicyjski".

PARYZ, (Russpress). — Policja francuska aresztowała w Konstantynopolu „konsula galicyjskiego" Maruszaka, który wydawał rosjanom paszporty ze wszystkiemi wizami i pieczęciami. Samozwańczy „konsul" zdążył już wydać za odpowiednim wynagrodzeniem około 1000 paszportów.

Olbrzymie rabunki w Moskwie.

RYGA, (Russpress). — Podług wiadomości otrzymanych z Moskwy, miejscowy urząd śledczy wykrył olbrzymie rabunki. W fabryce Konstantinowa skradziono przędzy i chustek za 27 milj. rb.; w fabryce Kornatina — różnych towarów za 70 milj. rb. Nadchodzą dalsze wiadomości o skradzionych w znacznej ilości towarach — zakupionych przez rząd zagranicą. Nastąpiły liczne aresztowania.

Kronika telegraficzna.

× W sprawie irlandzkiej oświadczył Lloyd George, że gdyby Irlandja życzyła sobie ustępstw osłabiających państwo, wówczas rząd angielski żądania te odrzuci. Rozstrzygać będzie Izba gmin.

× Poseł polski w Belgradzie upoważniony jest do oświadczenia, że Polska gotowa jest przystąpić do Małej Koalicji, której interesy zgodzą się z interesami Rzeczypospolitej.

× Mocarstwa Główne postanowiły zażądać rozbrojenia Węgier.

× Komuniści litewscy zamierzają odbyć swój kongres w Królewcu, gdzie w ub. sobotę aresztowano już 15-tu ludzi, obywateli litewskich, przy których znaleziono papiery, kompromitujące.

× Okręgowy Urząd Ziemski w Poznaniu postanowił eksmitować 1800 kolonistów niemieckich i Wielkopolski, a 1200 z Pomorza.

× Wagon z produktami łotewskiego czerwonego Krzyża przeznaczony dla głodnych obywateli został zatrzymany przez piotrogrodzką czrezwyczajkę. Wystosowano w tej sprawie protest.

× Senator amerykański Lodge oświadczył, że jest rzeczą niezbędną, aby marszałek Foch wygłosił expose na konferencji w sprawie rozbrojenia.

× W Paryżu otwarto kongres socjalistycznej partji francuskiej. Rozpatrywana będzie między in. sprawa przyszłej orjentacji politycznej francuskiej partji socjalistycznej (ewentualnie fuzji lub izolowania się). W kongresie bierze udział 20 delegatów oraz liczni delegaci zagraniczni.

× Wedle berlińskiej depeszy „Journala, krąży tam pogłoska że Karol otrzymał od królowej rumuńskiej list, że Rumunja nie będzie się sprzeciwiała restauracji Habsburgów.

× Wedle niepotwierdzonych doniesień z Buenos Aires, w Paragwaju wybuchła rewolucja. Rząd miał uciec do Argentyny.

× Przy wyborach do Rady załogowej w fabryce drutów w Gliwicach zwyciężyli Polacy. Na listę Polsk. Zjedn. Zaw. oddano 1140 głosów, zaś na różne listy niemieckie oddano razem 954 głosy. Polacy zdobyli w Radzie 9 miejsc, Niemcy 3.

× Mnożą się dowody, że pożar w kop. Cystera w Chwałowicach pow. rybnickim, który zniszczył doszczętnie główny szyb był dziełem górnośląskich Niemców.

× Wskutek decyzji w sprawie G. Śląska zapadła u Niemców niezgoda. Tak partja centrowa jak i nacjonalistyczna zarzucają sobie różne błędy, któremi rzekomo przyczyniono się do tej decyzji.

× Szef delegacji synfejnistów Collins przywiózł do Dublina orędzie Lloyd George'a o charakterze ultimatum.

staranności w grze i temperamencik wodewilistyczny. Pp Romanowski i Otrębski jako Suchard'y (senior junior) byli niezrównani. Szkoda, że publiczność nie dopisała, a krzesła i loże świeciły pustką.

— **Czystość ulic i tamowanie ruchu ulicznego.** W niektórych dzielnicach Sosnowca chodniki i jezdnie niemal zgoła nie bywają sprzątnięte, a przytem na chodnikach w najwięcej ruchliwych punktach, odbywa się niedozwolony handel uliczny najróżnorodniejszymi artykułami. Prócz tego chodniki zajęte są przez grupy wystających ludzi, którzy całkowicie tamują przejście publiczności. Dowodzi to, że panowie i obchodowi przodownicy i sekcyjni zupełnie na to nie reagują. Wobec tego policja winna dopilnować osobiście, aby chodniki i jezdnie były uprzątane we właściwym czasie, oraz aby obchodowi zajęli się energicznie zwalczaniem nielegalnego częściej handlu ulicznego, coraz spotykanego na ulicach miasta. Osoby tamujące ruch uliczny mają być wzywane do rozejścia się, a oporni, po sprawdzeniu dowodów na miejscu, pociągnięci do odpowiedzialności sądowej za tamowanie ruchu.

KRONIKA.

— **Uzdrowienie miasta.** Na przedmieściach sosnowieckich i wogóle w Sosnowcu brak urządzeń zasadniczych, jak dostatecznego oświetlenia, kanalizacji, wodociągów, chodników, bruków i t. d., a zwłaszcza — ścieków hygjenicznych. niemal we wszystkich posesjach. W celu przeprowadzenia ulepszeń zdrowotnych, należy opracować i przedstawić magistratowi wniosek, aby niezwłocznie przystąpił do uzdrowotnienia miasta przedewszystkiem zaś dokonał regulacji ulic, zabudowań place i urządził ścieki sanitarne.

— **Pieczywo staniało.** Bułki pszenne t. zw. kajzerki potaniały o 2 marki na sztuce. Czemuż więc, kiedy bułka kosztuje marek trzynaście, pp. restauratorzy i cukiernicy biorą za nią po marek dwadzieścia?

— **Cena mleka.** Związek właścicieli polskich zakładów mleczarskich na komisji nabiałowej dn. 28 października rb. uchwalił na I połowę listopada następujące ceny mleka: dla producentów, loco stacja 85 mk. za litr, w sprzedaży hurtowej 115 mk., w sprzedaży detalicznej 125 mk. za litr. Publiczność sosnowiecka winna też zwracać baczną uwagę na ceny mleka; niesumiennych zaś sprzedawców pobierających ceny wyższe, oddawać w ręce odpowiednich władz.

— **Kartofle na pasek.** Dowiadujemy się o nader smutnym fakcie, że z Teklinowa wysyłane są codziennie całe wagony kartofli przez kupców Hempla i Sobala, którzy kartofle te zakupili w majątku księcia Lubomirskiego. Wagony z kartoflami wędrują do Zagłębia Dąbrowskiego, gdzie odbiorcami są: Cukierman w Sosnowcu, Porcys w Zawierciu i Strochlik w Będzinie. W Częstochowie odbiorcą kartofli z majątku ks. Lubomirskiego jest kupiec nazwiskiem Częstochowski. Tak w praktyce wygląda „swój do swego".

— **Zapowiedź zniżki cen obuwia.** Na odbytych w Cechu szewców warszawskich konferencjach postanowiono produkować obuwie z surowca zapasowego na składzie i powstrzymać się od nabywania świeżych transportów surowca, na pewien czas, celem zmuszenia kupców do obniżenia cen na skóry. Jednocześnie obniżono cenę obuwia o 10 proc. Stwierdzono bowiem, że w hurcie ceny nie idą w górę, ale też i nie obniżają się; natomiast w detalu daje się zauważyć tendencja zniżkowa od 10 do 20 proc. Wobec tego członkowie cechu postanowili obniżyć ceny obuwia o 30 proc, a surowiec nabywać tylko na potrzeby bieżące, unikając większych zakupów. Stosownie do zniżki cen artykułów pierwszej potrzeby to jest żywności, oraz zniżki surowca i robocizny, odpowiednio obniżać się będą w dalszym ciągu ceny obuwia. To samo uczynić muszą szewcy w Zagłębiu.

— **Pasażerowie w wagonach towarowych.** Osoby, udające się za interesami do Będzina, lub do Sosnowca stamtąd przybyłe, skarżą się od pewnego czasu na barbarzyńskie nieporządki na tej krótkiej linji, zastępującej im tramwaj, na który od wielu lat czekają. Pociąg ów składa się właściwie z wagonów, przeznaczonych dla bydła, ruch przeto pasażerski odbywa się tutaj w fatalnych warunkach. Woda przecieka w razie deszczu na głowy jadącym, a wsiadanie i wysiadanie należy tu do sztuki gimnastycznej i karkołomnych popisów. Taka to istnieje haniebna lokomocja, na samej granicy państwa, jakby na pokaz szyderczy.

— **Konferencja** W nadchodzącą niedzielę dnia 6-go listopada o g. 11-ej rano odbędzie się w 2-iem Gimnazjum Państwowem im. Bolesława Prusa, konferencja wywiadowcza o postępach uczniów za okres I szy, poprzedzona informacją o organizacji roku szkolnego w gimnazjum państw. oraz o współdziałaniu domu ze szkołą.

— **Z operetki.** W operetce pt. „Szalona dziewczyna" odznaczyła się w głównej roli p. Józefowicz, wykazując dużo

— **Z Rady Miejskiej w Dąbrowie.** Przedstawicielem rady opiekuńczej w szkole górniczo hutniczej wybrano na posiedzeniu rady miejskiej w Dąbrowie p. prezydenta m. Dąbrowy, a na zastępcę p. Morgulca. W sprawie podwyżki dla pracowników miejskich, którzy żądali 150 proc. deputatów węglowych i zapomogi żywnościowej, przyjęto wniosek p. prezydenta, proponujący 70 proc. podwyżki dla pracowników i 100 proc. dla stróżów miejskich, bez żadnych innych dodatków.

Z teatru H. Czarneckiego.

(Komunikat).

Dziś „Wieczór Wesołej Muzy" zapowiadający się znakomicie, tak pod względem wykonania artystycznego, jak i programu doborowego.

Z nowozangażowanych artystów zobaczymy pp. Bonecką—Majewską w jej własnym repertuarze, Zamorską, Wojtaszka w repertuarze oryginalnym, oraz Godlewską primadonnę, Józefowiczową wodewilistkę, Józefowicza, Opalińskiego Orlińskiego, Traszyńskich, oraz balet jaki pod wodzą baletmistrza Buchenkiewicza przygotował nowe tańce, które wykonane będą w dwuch częściach.

Jutro w niedzielę dwa przedstawienia: popołudniu „Targ na dziewczęta"; wieczory te wyposażone są w tańce.

W poniedziałek egzotyczna „Róża Stambułu".

We wtorek „Ciemna plama".

Z kraju.

WARSZAWA.

S. p. Andrzej Niemojewski

Dnia 3 bm. w nocy zmarł nagle ś. p. Andrzej Niemojewski, redaktor i wydawca „Myśli Niepodległej".

S. p. Andrzej Niemojewski urodził się w roku 1864. Wydział prawny skończył w Dorpacie. Przez szereg lat redagował „Myśl Niepodległą". Wielka erudycja cechowała tego bardzo wybitnego publicystę, umysł był to głęboki i posiadał dużo odwagi cywilnej w wypowiadaniu sądów o ludziach i rzeczach.

Aczkolwiek ostatnio odbyłi swe zapatrywania od linji wytycznej i obozu narodowego, to jednak odczuwa całe piśmiennictwo polskie wielką stratę, jaką jest zgon ś. p. A. Niemojewskiego.

Pomnik na cześć Ameryki.

W najkrótszym czasie w stolicy, obok pomnika Mickiewicza, stanie pomnik na cześć Ameryki, jako znak wdzięczności narodu polskiego. Komitet budowy pomnika połączy uroczystość odsłonięcia go ze „świętem wdzięczności", obchodzonem w Stanach Zjednoczonych, dnia 24 listopada.

Nowy Nuncjusz Papieski.

W tych dniach przybył do Warszawy, na miejsce monsignore'a (czytaj monsiniora) Ratti, Nuncjusz Papieski Lauri. Na dworcu kolejowym powitało go liczne duchowieństwo z ks. kardynałem Kakowskim na czele, który do dostojnego gościa przemówił temi słowy:

„Witamy gorącem sercem wysłannika i przedstawiciela Ojca Świętego i tuszymy, iż obecność Jego w stolicy przyczyni się do zadzierzgnięcia serdecznych węzłów między Rządem Polskim a Watykanem.

Ku czci Dantego.

W sobotę, w salach warsz. rady m, odbyła się akademja ku czci Dantego, urządzona przez senat uniwersytetu warszawskiego wspólnie z prezydjum rady miejskiej i zarządem stolicy. Na uroczystość przybyli p. Naczelnik Państwa, przedstawiciele rządu, duchowieństwa i społeczeństwa. Uroczystość rozpoczął prorektor uniwersytetu J. K. Kochanowski, poczem prezes rady miejskiej Baliński, podkreślił zasługi Dantego jako poety narodowego, kończąc cytatą włoskiego wiersza poety. Odczyt o Dantem wygłosił prof. B. Dembiński. Wreszcie głos zabrał wybitny włoski pisarz i senator Mazonni, przybyły specjalnie z Włoch na tę uroczystość. Byłoby wskazanem urządzenie akademji ku czci Danta, w naszym inteligentnym bądź co bądź Sosnowcu, gdzie już odbył się przecież odczyt o Leonardzie da Vinci, czyli że zainteresowanie do piśmiennictwa i sztuki włoskiej istnieje.

Rozkład jazdy pociągów osobowych na stacji Sosnowiec W. od 1 listopada 1921 r.

PRZYCHODZĄ do SOSNOWCA:

№ №	Godz.	
121	1.10	Lublin na Dęblin Strzemieszyce R.
141	2.30	Ząbkowice
1115	4.55	Granica via Strzemieszyce R
119	6.50	Warszawa
291	7.35	Katowice
133	7.40	Częstochowa
115	10.25	Warszawa
1119	10.45	Granica via Strzemieszyce R
293	12.04	Katowice
135	13.25	Częstochowa
1123	14.40	Kraków-Granica via Strzemieszyce R.
143	15.00	Zawiercie
913	15.10	Warszawa Wsch. via Dęblin—Strzemieszyce R
131	17.00	Piotrków
117	18.00	Warszawa
295	18.58	Katowice
151	19.00	Ząbkowice mięszany
111	19.40	Warszawa z przesiadaniem w Ząbkowicach
137	20.50	Częstochowa
1127	21.25	Granica via Strzemieszyce R
211	21.45	Zdołbunowo via Dęblin—Strzemieszyce R
145	22.27	Ząbkowice i Warszawa
1131	23.25	Granica via Strzemieszyce R
139	23.50	Częstochowa

ODCHODZĄ z SOSNOWCA:

№ №	Godz.	
140	0 25	Ząbkowice warsz na poc posp. № 6 z przesiadaniem w Ząbkowicach
1112	1.00	Granica via Strzemieszyce R
116	2.15	Warszawa
122	3.10	Lublin via Strzemieszyce—Dęblin.
130	4.30	Piotrków
1116	6.00	Granica via Strzemieszyce R
132	6.30	Częstochowa
152	7.35	Ząbkowice mięszany
118	7.45	Warszawa 2 końcowe wag. na poc. posp. Kraków Warszawa
1120	8.10	Granica vią Strzemieszyce R
292	8.30	Katowice
212	8 55	Zdołbunowo via Strzemieszyce—Dęblin
142	9.40	Zawiercie
112	12.20	Ząbkowice-Warszawa z przesiadaniem w Ząbkowicach
914	13.45	Warszawa-Wschodnia via Strzemieszyce—Dęblin
294	14 00	Katowice
134	14 30	Częstochowa
136	17.05	Częstochowa
1124	17.30	Granica via Strzemieszyce R
144	19.15	Ząbkowice
1128	19.42	Granica—Kraków via Strzemieszyce R
120	20 20	Warszawa
296	20.40	Katowice
138	22.40	Częstochowa

UWAGA. 1) Czas liczy się od godziny 1-ej w nocy.

UWAGA. 2) W dotychczasowym rozkładzie jazdy pociągów Dyrekcji Warszawskiej, prócz przybywającego później m. 15 poc. № 143, nie zaszły od 1 listopada żadne inne zmiany.

Natomiast od tejże daty skasowane zostały wszystkie pociągi miejscowe, kursujące pomiędzy Sosnowcem a Strzemieszycami R. i w ich miejsce uruchomiono pociągi pomiędzy Sosnowcem W. a Granicą. Prócz tego pociągi Dyrekcji Radomskiej № № 121/122, 913/914, 211/212 z Lublina, Warszawy-Wschod. (Brzeskiej) i Zdołbunowa zostały skierowane do Sosnowca W. i z powrotem via Strzemieszyce R,

UWAGA. 3) W pociągach № № 121/121 kursuje po 2 wagony I. II. i III klasy bezpośredniej komunikacji Sosnowiec W. — Włodzimierz Wołyński przez Dęblin, Rejowiec Zawada,

---

W niedzielę d. 6 b.m. w Gimnazjum im. E. Platerównej, o godz. 11 rano, odbędzie „niedziela wywiadowcza" celem poinformowania rodziców o postępach w nauce — i zachowania uczenic. — 1341

Ogłoszenie.

W myśl art. 25 ust. z dnia 6 lipca 1920 r. podaje się do powszechnej wiadomości, że nakazy płatnicze na podatek procentowy od zysku za rok 1920, rozesłane zostały płatnikom należącym do okręgu Urzędu Skarbowego w Sosnowcu d. 30 października 1921 r. za pośrednictwem Komisarjatów Policji Państwowej i Urzędów Gminnych i że reklamacje przeciw ustalonym sumom zysków względnie zarobków, jak i również przeciw wymierzonym kwotom podatku można wnieść najpóźniej do dnia 30-go listopada 1921 r. do miejscowej Komisji do spraw podatku przemysłowego

Sosnowiec, dnia 30-go października 1921 r.

PRZEWODNICZĄCY KOMISJI

BALAK.

1331

Oszyscy, którzy chcą poznać życie narodów na kuli ziemskiej, kogo zajmuje literatura sztuka, dramat, muzyka, śpiew, sprawy wojskowe, sport, wynalazki, przemysł, handel, mody, itd -ten prenumeruje „Przegląd Światowy", ilustrowane czasopismo, poświęcone wszystkim gałęziom wiedzy. 1289

PRZEGLĄD ŚWIATOWY pojawia się w czterech językach: polskim, a w części illustracyjnej i Przewodniku międzynarodowym również w francuskim, angielskim i niemieckim, wraz z dodatkiem Esperanta Fako — wychodzi 15 każdego miesiąca

BEZPŁATNA PREMJA dla prenumeratorów „Przeglądu Światowego". Każdy prenumerator „Przeglądu Światowego" otrzyma bezpłatnie „Ilustrowaną Encyklopedję Podręczną".

PRZEDPŁATA ROCZNA — 2000 mk. pol. 2000 kor austr. 250 mk. niem. 50 fr. 4 dol. PRZEDPŁATA PÓŁROCZNA — 1000 mk. pol. 1000 kor. austr. 150 mk niem 30 fr. 2 dol. Redakcja i Administracja „Przeglądu Światowego" Warszawa, ul. Sienna 23. Do nabycia w biurach dzienników, księgarniach i na dworcach kolejowych. Egzemplarzy okazowych nie wysyła się

Ważne zawiadomienie!

Kto chce mieć dobry i elegancki portret z fotografji na gwiazdkę, niech zapamięta sobie adres największego w Polsce

Zakładu portretowego LAZARA w Sosnowcu

ul. Starososnowiecka 14

w pobliżu cukierni „Zacisze".

Należy już obecnie zgłaszać się z zamówieniami. Nie dajcie się bałamucić agentom z innych podobnych firm, gdyż będziecie żałowali. — —

Kto powoła się na powyższe ogłoszenie dostanie 10% opustu 1137

Epilepsja (Choroba świętego-Wita)

Zmniejsza siłę i ilość ataków konwulsyjnych, a przy dłuższem zastosowaniu, zupełnie usuwa tę chorobę 816

Oryginalny „NOWOPILEPTOL"

(z kogutkiem) Żądać w aptekach i składach aptecznych.

Niezawodny środek przeciwko chrypce duszności, kaszlom,

„Granulki Russyana"

(Granules sulphuris aurati benzoinati)

wyrobu laboratorjum farmac. „Ap. KOWALSKI" w Warszawie Miodowa 1.

Sprzedaż w aptekach i składach aptecznych.

Sposób użycia dołączony do każdego pudełka 1096

Ogłoszenie.

Państwowy Urząd Zbożowy Oddział w Sosnowcu

podaje do wiadomości, że dniu 16 b. m. o godzinie 11 rano w lokalu Biura Urzędu odbędzie się

przetarg

na sprzedaż:

1)	około	17451 kg	otrąb jęczmiennych II jakości
2)	„	18602	łuski z prosa,
3)	„	10984 „	seradeli,
4)	„	7035 „	plew jęczmiennych,
5)	„	2781 „	zmiotków mącznych
6)	„	227 „	„ kaszy.
7)	„	184 „	„ zbożowych,
8)	„	159 „	pośladu z prosa,
9)	„	137 „	zmiotków ryżu.
10)	„	25 „	„ kukurydzy.

Licytacja rozpocznie się in plus od sumy ustanowionej przez Komisję. Próbki towaru przeznaczonego na sprzedaż oglądać można w Biurze Urzędu, gdzie również są do przejrzenia warunki licytacji

Sosnowiec, dn. 3 listopada 1921 r 1340

Olej narzędziowy (Bohröl) **Wazelinę** techniczną

Olej grafitowy do lin stalowych **Smar do maszyn**

(Drahtseilgraphit-Schmiere) 1315

Smar do wozów zmydlony **Oleje** wulkanowe

oraz inne oleje specjalne na zamówienie

wszystko przedwojennej jakości, dostarcza wagonowo i detalicznie po cenach najniższych. — — —

FABRYKA PRZETWORÓW CHEMICZNYCH

Lenartowicz, Bracia Rylscy i S-ka w DROHOBYCZU.

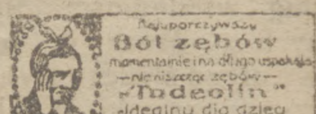

Choroby żołądka kiszek, nerek, obstrukcje, hemorojdy radykalnie leczą

Szwajcarskie gorzkie zioła Dr. Bauera 2494

z marką Kogut. Sprzedają apteki i składy hurtowe

Sosnowiec skład ap. Jagiełłowicz

Zarezerwowane

dla fabryki chemicznej

„GÓRNIK"

w Dąbrowie Górniczej.

Zarząd Związku Strzeleckiego Oddział w Sosnowcu

(w śródmieściu)

podaje do wiadomości zainteresowanych, że zapisy na członków przyjmuje się w lokalu komendy obwodu, ulica Piłsudskiego Nr. 5. 1310

DROBNE OGŁOSZENIA

Państwowy Urząd Pośrednictwa Pracy

ul. Piłsudskiego Nr. 16, poleca służbę domową, niewykwalifikowanych robotników, rzemieślników, terminatorów oraz biuralistów, maszynistki, techników i kandydatów innych zawodów Pośrednictwo bezpłatne. 838—10

Rutynowany

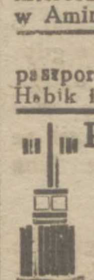
buchalter-korespondent polsko-niemiecki z wysokim wykształceniem zagranicznem. poszukuje posady: Zgłosić się piśmiennie do Redakcji Kurjera Zagłębia lub Omt. 1312

Sklep

dobrze presperujący z powodu zmiany interesu do sprzedania. Wiadomość w Aministracji Kurjera 1317

Zgubiono

paszport rosyjski na imię Władysław Habik i 1300 mk. gotówką 1330

POMNIKI GOTOWE

poleca Zakład kamieniarski **JANA ZAGÓRSKIEGO**

Sosnowiec, ul. Aleja.

Tam się wykonywa grobowce, figury z piaskowca, marmuru, granitu oraz wszelkie roboty kamieniarskie.

Dwie włóki

ziemi zamienię na dwie małe posesje lub jedną większą. Wiadomość Kurjer Zagłębia, 1312

Tanio

włóka ziemi, odpowiednia pod fabrykę do sprzedania. Wiadomość w Kurjerze Zagłębia, 1211

Zgubiono

papiery wojskowe wydane przez P. K. U. Miechów na imię Franciszek Wypych. 1313

Wydawcy: Spółka Wydaw. „Kurj. Zag." Tłocznia „Spółki Wydaw. Kur. Zagł." Redaktor: Józef Stacherski.